

— Eigur sjónvarpið at senda itrótt aðra tíð enn seinnapartin leygardag?

Leivur Hansen, útvarpsmaður.

— Tað verður ivaleyst trupult at finna eina aðra senditið. Verður sent um kvöldið onkran annan gerandisdag, fer hetta helst at órögra venjingina hjá feløgnum. Hinvegin er tað ógvuliga óheppið, at sent verður leygardag seinnapart, tá kappingar eru. So skal eg svara þá ella nei upp á handan spurningin, so verður svarið ja.

Jon Kjær, itróttarskrivari.

— Eg haldi, at sjónvarpið skuldi ikki sent itróttarsendingina seinnapart leygardag. Fyri tað fyrsta tí leygardagur er fridagur hjá teimum flestu og kundi verið nýttur til annað. Harafturat kann senditið vera skaðiligt fyri itróttarfelögin, tí tey missa áskoðarar, og hjá flestu feløgnum eru áskoðararnir ein týðandi figgarligur grundstuðul. Istaðin kundi sendingin verið send fyrr í vikuni, so var hon eisini feskari.

Niels Nattestad, lærari.

— Best hevði verið, um sjónvarpið sendi itróttin onkran annan dag, t.d. mánaðkvöld, so var sendingin eisini feskari. Tað er einki dulmál, at itróttarsendingin leygardag tekur áskoðarar frá hondbóltinum. Tí hevur hondbóltssambandið eisini roynt at leggja teir dystirnar sunnudag, sum geva nakað í peningi. At spæla 1. deildar dyst seinnapart leygardag loysir seg ikki.

Háð móti teimum arbeiðsleysu at taka forsorgaruppskotið aftur

sjónarmið

Í dag

Ingeborg Vinther,
formaður Føroya Arbeiðara-
felags

Lita vit aftur á farna árið, kunnu vit ikki siga annað enn, at nógvir virksemi var innan føroysku fakræsluna.

Hetta var ikki bara innanhýsis í feløgnum, men eisini millum felögin. Harafturat varð grundarsteinar lagdur undir eitt fast samstarv millum føroysk fakfeløg og fakræslurnar í grannalondum okkara, Íslandi og Grønlandi.

Hetta kunnu vit sjálvandi fegnast um, men arbeiðið í fakfeløgnum var samnliga eisini merkt av stórum trupulleikum, sum vinnuleysi, teimum trupulleikum sum av tí standast, vantandi arbeiðsloysisstuðli og arbeiðsvising, skráseting á flakavirkjum, edv-lógaruppskotum og harafturat høvdu vit aftur í fjór eitt reallónarfall. Eg skal víðganga nakrar av hesum spurningum nærri.

Aftur ifjor upplivdu vit eitt ávíst arbeiðsloysi, sum tyktist at vaksa ár fyri ár. Og av hesum tók eitt víst kjak seg upp um arbeiðsloysisstuðul í lótinginum.

Longu í márs mánað í fjór heitti F.A. á lóting og landsstýri um at fáa spurningin um arbeiðsloysi kannaðan, um at umhuga almenna arbeiðsávising og almennan arbeiðsloysisstuðul, eins og vit vistu á, at tað almenna mátti taka stig til at seta arbeiði í gongd, tá tørvur var á arbeiðsávising.

Grundgevingin til hesi skriv var, at arbeiðsloysi gjørdi vart við seg ymsastaðni í landinum. Men FA,

sum umboðar nógva tann størsta partin av føroysku arbeiðarafjøldini, hevur hvørki høyrð orð ella eitt aftur um landsstýrið. Einki er hent og stóðan er versnað!

Líkt er sostatt til, at samgongan hevur einki gjørt við áheitanir okkara. Vit hava í hvussu so er einki frætt. Men síðsta heyst kom Elif Samuelsen, landsstýrismaður, fram við einum uppskoti um at broyta forsorgarlógina. Henda broytingin kundi kanska bota nakað um stóðuna hjá teimum arbeiðsleysu.

Men landsstýrismaðurin varð av samgonguflokkum sínum, tí liberala Sjálfstýrisflokkinum og tí høgri sinnnaða og konservativa Folkaflokkinum piskaður at taka uppskotið sitt aftur. Tískil er forsorgarlógin ikki ajourførd og tey arbeiðsleysu mugu klára seg við eina peningaupphædd, sum yvirvæir ikki samsvarar við okkara prísar.

Hoast vit í fakfeløgnum ikki kunnu sigast at vera nøgd við, at vit ikki hava eina veruliga arbeiðsloysis-lóggávu, men bert eina forsorgarlóg, so vildi broytingin verið ein bati. Tað var tí ikki annað enn ein háð móti tí arbeiðandi fólkinum fyrst at leggja eitt uppskotið fram og síðan taka tað aftur!

Í samband við nevnda uppskotið tók eisini eitt blaðjak seg upp, og ikki kann eg siga annað enn, at tað for kalt niður eftir bakinum, tá man læs, hvar ávísir borgarlígr politikkarar hildu um málið og teirra stóðu til

arbeiðsloysisstuðul.

Men orðatakið sigur, at eingin fólur mein í annan mans bein. Hesir menn hava ikki nógva til yvirs fyri teimum í okkara samfelag, sum ikki kunnu skaffa sær arbeiði, tí arbeiðsplassini eru ov fá. Nakrir av teimum søgdu seg vera ræddar fyri, at ein slik skipan skal bliva misbrúkt av fólkinum. Aftur aðrir sögdu, at vit ikki skulu hava eina skipan eftir donskum mynstri, tí í Danmark loysir tað seg betri at ganga fyri einki.

Eitt slíkt orðalag er undir alt lagmark og ein undirmeting av tí danska arbeiðaranum. Orðalagið bendi á, at teir borgarlígru politikkararnar geva tí føroyska arbeiðaranum eitt misal, aðrenn ein stuðulsskipan er komin upp á beinini.

Stóðan hjá teimum arbeiðsleysu er tí ikki batnað, og hon er ongatið so ring sum just í hesum døgum, nú flestu virkini kring landið liggja still.

Tey seinastu árin hava vit upplivað, at fleiri og fleiri virkir hava tikið edv-skipanir í brúk og henda óhugnaliga gongdin helt fram í fjór. Hetta verður alt gjørt uttan at fakfelögin verða eftirspurd.

Eftir okkara tykki er hetta ein skráseting og ein diskriminering av arbeiðaranum, tí virkini kunnu ikki bert leggja arbeiðaran undir eitt órimuligt trýst, men eisini goyma upplýsingar um, hvussu nógva hver t.d. flakavinnna skar í 1982, hvussu hon mótti og hvussu ofta hon fekk sær roykipausu o.s.fr.

Vit mugu ástanda, at hetta kann lata eg gera, tí vit hava ikki fingið eina sokallaða teknologivaltu millum arbeiðsgevarnar og fakfelögin. Sumuleiðis mugu vit ástanda, at vit ikki nog tíðliga sou henda vandan og

vóru tí ov sein at gera vart við okkum, aðrenn hesin óvænðurin fekk fastatøkur á nærum hvørjum einasta virki. Hetta er eitt av teimum málunum, sum vit fara at taka upp av álvara í hesum árinum.

Enn hava felögin í FA ikki tikið stóðu til, um sáttmálin skal sigast upp. Men vit høvdu aftur í fjór eitt reallónarfall, sum saman við minnkandi arbeiði merkti dagliga dagin hjá tí føroysku arbeiðarafamiljuni.

Henda gongd kann ikki goðtakast, tí alt dyrkur dag um dag, og ein av fyrstu døgnum í ár segði ein oddamaður í landsstýrissamgonguni, í nýggjársútliti sínum, at «i samráð við fakfelögin mugu lønar- ella prístalsskerjingar gerast».

Hetta boðar ikki frá góðum fyri føroysku arbeiðarafjøldina, og tí ræður um at standa saman og vera vakni fyri teimum tiltøkum, sum útlit eru fyri, at borgarlíga samgongan fer at fremja.

Nevndi, at árið var merkt av nógva um virksemi. FA skipaði fyri fakligum skeiðum av ymsum slag. Hesi eru væl vitjað og væl dæm. Skeiðini eru skipað saman við AOF í Danmark, men ifjor tóku FA, FF og Føroya Handverkarafelag stig til fyrireikingar av einum upplýsingarstovni, soleiðis at føroysk fakfeløg um ikki alt ov langa tíð sjálvi kunnu fyrireika slík faklig skeið.

Sum fakfelagsformaður havi eg í tí dagliga arbeiðinum merkt, at skeiðini hava verið gagnlig fyri limir okkara. Feløg eru blivin meira virkin, fólk eru betur før fyri at verja sín rættindi og hava fingið størri sjálvsáit. Tí er ikki meira enn rimuligt, at vit utbygja hetta skeiðvirkssemi okkara og vonandi einaferð fáa ein arbeiðarahaskula upp at standa.

Tað ber ikki til at stýra uttan Javnaðarflokkin!

**politisk
viðmerk-
ing**

Upp gjøgnum tíðirnar hava vit óteljandi dómir um, hvussu illa tað gongur at stjórna landinum uttan hjálp frá javnaðarflokkinum.

Hetta hava vit, sum umboða Javnaðarflokkin á tí politiska vígvollinum, eisini víst á upp undir hvørt val. Vit hava greitt fólki frá, at ein sterkur javnaðarflokkur er megin-treytin fyri eini skilgjøðari stýring av samfelagnum. Kortini hava stórir partar av veljarafjøldini ikki givið hesum gætur.

Gongdin, ella tómgongdin, hesi seinastu tvey árin er feskasta og helst eisini besta dómi um,

at tað veruliga ikki ber til at stýra samfelagnum, uttan so at javnaðarflokkurin luttekur og hevur avgjörða ávirkan á leiðsluna. Já, sjálvt Dagblaðið er komið til hesa fyri blaðið so dúpri áðan.

Eg fari at endurgeva eitt brot úr oddagevini í Dagblaðnum seinasta friggjadag. Har verður sagt: «Um ikki munagott umskifti verður í samgongustevinum, eru dagarir hjá hesum landsstýrinum taldir. Tað er dúpri áðan, serliga hjá teimum, sum mest fegnaðust, tá farið varð undir hetta samstarv við so góðum vónum og í so góðum treysti. Vit ætlaðu

at visa, at Føroyar kundu verða stýrdar uttan hjálp frá javnaðarflokkinum». Undirstríkingarnar eru minar.

Hetta er greið tala. Fyri teimum árum síðani samdestur triggir av borgarlígu flokkunum. Teir samdest um, at nú skuldu prógv fáast fyri, at Føroyar kundu verða stýrdar uttan hjálp frá javnaðarflokkinum. Vit ætlaðu at visa hetta, men í dag kunnu vit bert ástanda orðatakið sum sigur, at mongur brestur ætlan. Í tvey ár hava vit prógvað just tað óvuga. Og hetta er sjálvandi ein dúpri áðan hjá Dagblaðnum at koma til.

Eftir tveimum árum undir hesum stýrinum er stóðan í landinum vorðin rættuliga hættislig. T.d. eru metingarnar hjá formanninum í folkaflokkinum ógvuliga daprar. Friggjadagin hevði Dagblaðið samrøðu við Jógvan Sundstein. Eg endurgevi eitt brot úr samrøðuni: «Kortini metir hann (Jógvan), at verandi stóða kann ikki halda fram í langa tíð aftrat, tí hon beinir fyri samgonguni fyrst og síðani fyri samfelagnum sum heild».

Alvaratos — er tíðin ikki komin til tess, at allar samgonguflokkarnir koma til eina felags niðurstøðu, har ástanda verður, at

tann royndin, sum farið varð undir fyri tveimum árum síðani, og sum hevði til endamáls at prógva, at tað ber til at stýra landinum uttan hjálp frá javnaðarflokkinum, er fullkomuliga miseyðnað?

Gera tit hetta, hava tit sjálvandi beint fyri samgonguni, men tað er eisini treytin, skulu vit sleppa undan at beint verður fyri samfelagnum sum heild, soleiðis sum Jógvan Sundstein ber ótta fyri í Dagblaðnum friggjadagin.

Til seinast hesi ráð: Gevið samfelagnum ein møguleika — latið samgonguna fara!

Vilhelm Johannesen